

2024

Pārskats par Rugāju bibliotēkas
darbu

Satura rādītājs

1. Vispārīgs bibliotēkas bibliotēku raksturojums.....	2.lpp
2. Finansiālais nodrošinājums.....	2.lpp
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums.....	3.lpp
4. Personāls.....	3.lpp
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	4.lpp
6. Krājums.....	8.lpp
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem	10.lpp
8. Novadpētniecība	12.lpp
9. Projekti.....	12.lpp
10. Publicitāte	12.lpp
11. Sadarbības tīkla raksturojums.....	13.lpp
Pielikumi.....	16.lpp

1. Vispārīgs bibliotēkas bibliotēku raksturojums

Rugāju bibliotēka ir Balvu Centrālās bibliotēkas struktūrvienība. Bibliotēka savus uzdevumus, tiesības, pienākumus un darba organizāciju realizē pastāvīgi, saskaņojot ar Balvu CB. Rugāju bibliotēka veic kultūras mantojuma – iespieddarbu, elektronisko izdevumu un citu dokumentu uzkrāšanu, sistematizēšanu, katalogizēšanu un saglabāšanu. Bibliotēka nodrošina esošās pašvaldības administratīvajā teritorijā bibliotekāro pakalpojumu pieejamību, tās pārziņā ir Rugāju pagasta teritorijā dzīvojošu iedzīvotāju apkalpošana un nodrošināšana ar krājumā esošo informāciju, izmantošanu un bibliotēkas pakalpojumu sniegšanu vistuvāk dzīvesvietai, organizē izstādes un kultūras pasākumus, veicina sabiedrības kopīgu attīstību.

Pārskata periodā bibliotēka turpina saglabāt un palielināt lietotāju interesi par grāmatu un periodisko izdevumu lasīšanu. Tiek rīkotas izstādes un dažādi pasākumi.

Turpinās darbs “Bērnu, Jauniešu un vecāku žūrijas 2024” programmā. Iesaistām bērnus un pieaugušos grāmatu lasīšanā un vērtēšanā.

Tiek turpināts darbs pie sabiedrības informēšanas par jaunākajiem e-pakalpojumiem un to pieejamību.

Tabula “Bibliotēku sadarbības modelis”

Bibliotēku sadarbības modelis reģionā	Atzīmēt atbilstoši
Centralizēts	x
Decentralizēts	
Jaukta tipa	

No 1. jūnija- 31.decembirm daļai Balvu novada pašvaldības iestāžu un struktūrvienību darbiniekiem bija noteikts nepilns darba laiks, proti, četru dienu darba nedēļa, kas ietekmēja arī bibliotēkas darba laiku. Arī Rugāju bibliotēka darbojās tikai četras darba dienas nedēļā, kas, ietekmēja bibliotēkas pamatrādītājus. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, samazinājās apmeklējums un izsniegums bērniem.

Bibliotēkas akreditācija pārskata periodā nav notikusi.

2. Finansiālais nodrošinājums

Tabula “Bibliotēkas izdevumi”

	2022	2023	2024
Izdevumi kopā (EUR)	*	*	*
Darbinieku atalgojums (bruto)	*	*	*
Krājuma komplektēšana	2250	2250	2200

*Pārējo finansējumu skatīt pie Balvu Centrālās bibliotēkas

Kaut finansējums krājumam pārskata periodā bija tāds pats kā iepriekšējā gadā, tomēr jaunieguvumu ir vairāk. Bibliotēkas literatūras plauktus ar 83 grāmatām papildinājuši individuālie dāvinātāji.

Ieguvums krājuma papildināšanai bija arī Latvijas Valsts finansētais un LNB īstenotais projekts “Grāmatu iepirkuma programma publiskajām bibliotēkām”, kura rezultātā 2024. gadā Rugāju bibliotēka saņēma 12 grāmatas par kopējo summu 168,45 eiro vērtībā. Kopumā bibliotēkas finansiālais nodrošinājums grāmatām un periodikai ļāva lietotājus nodrošināt ar jaunāko literatūru izklaidei un izglītībai.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Pārskata periodā nav notikusi ēkas būvniecība.

Bibliotēka ir saglabājusi savas esošās telpas, un materiāli tehniskais stāvoklis kopumā vērtējams kā labs. Pārskata periodā visās bibliotēkas telpās ierīkots energoefektīvs apgaismojums (pārveidojot apgaismojumu uz LED paneļiem).

Darbinieki izmanto divus datorus, kuri iegādāti 2012.g. un 2015.g. Bibliotēkas darbinieku un apmeklētāju vajadzībām kalpo viena multifunkcionāla iekārta, kas iegādāta 2021.gadā.

Apmeklētājiem ir pieejami 3 datori. Esošo datoru skaits ir pietiekošs bibliotēkas lietotāju vajadzībām. Lietotāji var saņemt labas kvalitātes izdrukas un kopijas.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem

4. Personāls

Bibliotēkas darbu organizē un vada bibliotēkas vadītāja (1slodze) ar III profesionālās kvalifikācijas līmeni bibliotekārajā izglītībā. 2024. gadā regulāri piedalījās Balvu CB rīkotajos semināros un apmācībās. Dažādās izglītības programmās apgūtas jaunas zināšanas, kopā 119,5 stundas.

Tabula “Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi”

N.p.k.	Organizētājs(-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits	Klātienē vai attālināti
1.	Balvu Centrālā bibliotēka	Konference „Prāvesta Alberta Budžes piemiņai veltīti novadpētniecības lasījumi III	5	Klātienē
2.	Latvijas Nacionālā bibliotēka	Neformālās izglītības programma „Digitalizācijas praktikums”	4	Klātienē
3.	Latvijas Nacionālā bibliotēka	Digitālās bibliotēkas mācības.	1,5	Attālināti
4.	Balvu Centrālā bibliotēka	Balvu novada publisko bibliotēku darbinieku pavasara seminārs 2024	3	Klātienē
5.	Latvijas Nacionālā bibliotēka	Pedagogu profesionālās kompetences pilnveides	16	Klātienē

		programma „Lasīšanas veicināšanas kompetence un kultūra izglītības iestādēs”.		
6.	Pieaugušo neformālās izglītības centrs „Azote”	Neformālās izglītības programma „Vizuālo materiālu veidošana tiešsaistes rīkos- CANVA, POSTERMYWALL, PIKTOCHART.COM, INFOGRAM.COM”	80	<i>Attālināti</i>
7.	Balvu Centrālā bibliotēka	Grāmatniecība, lasīšanas paradumi un to kultivēšana Ziemeļlatgalē.	4	<i>Klātienē</i>
8.	Ziemeļvalstu Ministru padomes birojs Latvijā sadarbībā ar Latvijas Nacionālo bibliotēku.	Ziemeļvalstu Literatūras nedēļas seminārs LNB	5	<i>Klātienē</i>
9.	VKKF projekta ietvaros	Lekcija tikšanās ar lektori, stāstnieci Meldru Gailāni ”Lasītprasmes veicināšana latgaliski”.	1	<i>Attālināti</i>

Vērtīgas bija tiešsaistes „Digitālās bibliotēkas mācības”. Teorētiskajā daļā tika sniegta informācija par Digitālās bibliotēkas tapšanu, plašo sadarbības partneru loku un digitālo objektu klāstu. Praktiskajā daļā bija iespēja meklēt interesantus digitālos objektus un apgūt dažādas informācijas meklēšanas un filtrēšanas iespējas.

Stundu ziņā apjomīga un ļoti noderīga darbam bija izglītības programmas „Vizuālo materiālu veidošana tiešsaistes rīkos- CANVA, POSTERMYWALL, PIKTOCHART.COM, INFOGRAM.COM” apguve. Iegūtās zināšanas un prasmes palīdz ikdienas darbā – dokumentu aprīte, bibliotēkas mājaslapas uzturēšana, dažādu informatīvo materiālu sagatavošana un vēl daudz visādu sīkumu, kas, kopā ņemot, ikdienas darbu būtiski atvieglo un dažādo.

Gribētu arī pieminēt apmeklēto profesionālās kompetences pilnveides programmu „Lasīšanas veicināšanas kompetence un kultūra izglītības iestādēs”, ko īstenoja Latvijas Nacionālā bibliotēka sadarbībā ar Valsts Izglītības satura centru un Izglītības un zinātnes ministrijas finansiālu atbalstu. Veselas divas dienas bija iespēja klausīties un darboties praktiski lielisku lektoru vadītās lekcijās. Ieguvums - jaunās zināšanas, idejas un kolēģu pieredzes stāsti noderēs dažādojot lasītveicināšanas pasākumus bibliotēkā.

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Tabula “Bibliotēkas pamatrādītāji”

	2022	2023	2024	% salīdzinot ar iep. gadu
Aktīvo lietotāju skaits	307	285	298	-7%; +4%

<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	184	166	160	-10%; -3%
Bibliotēkas apmeklējums	3398	4322	3921	+27%; -9%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	1253	1739	1463	+39%; -16%
Virtuālais apmeklējums	5545	14799	35732	+167% +141%
Izsniegums kopā	6382	7468	7675	+17%; +3%
<i>t. sk. grāmatas</i>	3311	3160	3380	-4%; +7%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	3245	4177	4100	+29%; -1%
<i>t. sk. bērniem līdz 18.g.</i>	1482	1448	1271	-2%; -12%
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	31	24	25	-22%; +4%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	98	76	76	-22%; 0%
Iedzīvotāju skaits	1211	1206	1175	-0,4%; -2%

Kopējā izsnieguma rādītājs ir 7675 vienības, salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu tas palielinājies +3%. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ar plusa zīmi ir grāmatu izsniegums, tas 2024. gadā palielinājies par +7%, un audzis arī aktīvo lietotāju skaits +4%. Bērnu apmeklējuma un izsnieguma rādītāji cieši saistīti ar izmaiņām bibliotēkas darba laikā.

Palielinājies virtuālais apmeklējums, jo mainījies uzskaitē digitālo pakalpojumu izmantošanā.

Laika posmā no 24. septembra līdz 30. novembrim Rugāju bibliotēka aicināja piedalīties aptaujā un izteikt viedokli par bibliotēkas apmeklēšanas paradumiem, bibliotēkas pakalpojumiem un citiem ar bibliotēkas darbu saistītiem jautājumiem, kā arī izteikt savus ierosinājumus, lai varētu to pilnveidot, atbilstoši lasītāju vēlmēm un ierosinājumiem. Aptaujā piedalījušies kopumā 36 respondenti. [Aptaujas kopsavilkums](#).

Bibliotēkas telpas atrodas ēkas 2.stāvā un nav piemērotas iedzīvotājiem ar īpašām vajadzībām, bet, ja ir nepieciešams, bibliotēkas darbinieks vienmēr nokāpj lejā pie apmeklētāja, lai sniegtu nepieciešamās konsultācijas un apkalpošanu. Pēc pieprasījuma ir pieejama apkalpošana mājās, ko bibliotēkai palīdz īstenot arī lasītāja kaimiņi vai tuvinieki.

Līdztekus tradicionālajiem bibliotekārajiem pakalpojumiem, bibliotēkas lietotājiem ir iespēja izmantot Balvu Centrālās bibliotēkas struktūrvienības, Pielāgotās literatūras bibliotēkas pakalpojumus. Bibliotēkā ir izlikta informācija, kā arī ir izteikti personīgi piedāvājumi. Šo piedāvājumu 2024. gadā Rugāju bibliotēkā izmantoja 6 lietotāji.

Tabula "Pielāgotā literatūra bibliotēkas krājumā"

	Grāmatu skaits
Grāmatas palielinātā drukā	18
Grāmatas vieglajā valodā	
Grāmatas CD formātā	2

2024.gadā tika veikta bibliotēkas lietotāju aptauja(Skat. 5.Pakalpojumi un pieejamība, 5.lpp.) Ir izdevies noturēt esošos lasītājus un piesaistīt jaunus, skaitliski pietuvinoties 2022.gada lietotāju skaitam. Bibliotēka nodrošina grāmatu un citu dokumentu izmantošanu bibliotēkā un izsniegšanu uz mājām; abonēto datubāzu izmantošanu; datora un interneta izmantošanu.

Pārskata periodā bibliotēkas telpas bagātināja vairākas izstādes. Marts ienesa lasītavā sievišķību, sapņus un romantismu. Izstādē “Spogulīt, spogulīt...” bija skatāma Pašapziņas celšanas studijas Lote, bijušās dalībnieces Elīzas Boroduškas pašdarināti tērpi un balvas par dalību konkursos. Mazliet pasapņot un mirdzošos kroņus pie spoguļa atļāvās uzlaikot ne tikai mazas meitenes. (skat. [Te](#) , Pielikums Nr.2)

Maija mēnesī bibliotēkas lietotāji varēja apskatīt nelielu foto izstādi “Tas mirklis pirms 20 gadiem...” Apritējuši jau 20 gadi, kopš esam Eiropas Savienības dalībvalsts. 2004.gada 1.maijā, Rugāju parka estrādē, mastā tika uzvilks Eiropas Savienības karogs. Ministru prezidents Indulis Emsis televīzijas tiešraidē no Rugāju parka estrādes sveica Latvijas tautu ar uzņemšanu Eiropas Savienības valstu saimē. Bibliotēkā varēja apskatīt 2004.gada 1.maija notikumu, kā arī dalīties ar savām tā brīža emocijām un atmiņām. (Skat. [Te](#))

Lai apmeklētāji būtu e-vidē zinoši, Digitālās nedēļas 2024 ietvaros, bibliotēka aicināja apmeklēt individuālas konsultācijas par visiem pakalpojumiem, ko var veikt elektroniski. (Skat. [Te](#))

Oktobris aicināja stiprināt savu veselību. Bibliotēkas pieaugušo lasītavā bija skatāma Balvu Mākslas skolas audzēkņu zīmējumu izstāde “Slimību ārā, veselību iekšā”.

Sagaidot Latvijas dzimšanas dienu, novembrī bibliotēka piedāvāja dažādas aktivitātes. Bibliotēkas apmeklētājiem tika piedāvāts neliels konkurss „Es laikam zinu!” (Skat. [Te](#)) Ikvienam bija iespēja pārbaudīt savas zināšanas par Latviju, piedaloties un atbildot uz sagatavotajiem jautājumiem. Trīs pareizo atbilžu dalībnieki, izlozes kārtībā, saņēma arī nelielas balviņas.

Novembrim piestāv sveces, tāpēc apmeklētāji tika aicināti uz sveču parādi bibliotēkā „Sveces liesmiņa silda”. Izstādē varēja apskatīt un arī iegādāties novadnieces Ingas Leones ražotnē LEO CANDLES veidotās aromatizētas eco sojas vaska sveces. (Skat. [Te](#))

Decembrī bibliotēka kopā ar čaklajām Rugāju Sieviešu biedrības “Ūdensroze” rokdarbniecēm priecēja apmeklētājus ar rokdarbu izstādi. (Skat. [Te](#) , [Te](#)) Bibliotēkas pieaugušo lasītavu papildināja arī amatnieces Ineses Jansones pašdarinātu darbu izstāde-pārdošana.

Pārskata periodā bibliotēkā notikuši 10 pasākumi, 6 izstādes, pasākumus apmeklēja 587 interesenti.

Bibliotēkas lietotājiem tika sniegtas 245 uzziņas un konsultācijas gan klātienē, gan attālināti, pa telefonu vai e-pastā. Lielākā daļa no tām bija precizējošas, bibliotēkām tiek jautāts par visdažādākajām tēmām. Bibliotēkas lietotājiem tiek sniegta palīdzība saziņai ar valsts iestādēm un uzņēmumiem, palīdzot aizpildīt iesniegumus un veidlapas. Ja informācijas pieprasītajam nav iespēja

ierasties bibliotēkā klātienē, protams, visa pieprasītā informācija tiek nosūtīta uz norādīto e-pastu, SMS veidā uz telefonu WhatsApp vai Messenger.

Arvien biežāk iedzīvotāji, kuri nepārvalda informācijas meklēšanu internetā, mājās nav pieejams dators vai arī, nav nekādu prasmju IT izmantošanā, griežas pēc palīdzības pie bibliotekāra. Tagad tāda jauna mode pienākusi, vairs nesūta bekot, bet pasūta uz bibliotēku. Pārskata periodā lielā skaitā bibliotēkā ieradās gados veci cilvēki, ar palīdzības lūgumu, kā lietot jauno viedtelefonu? Mazbērni labu gribēdami, uzdāvina skaistos telefonus, parāda kā zvanīt un līksmi paziņo, ka tagad būs iespēja izmantot bezmaksas internetu, bet tas arī viss. Kur ņemt un kā lietot to internetu? „Kā tas velna rīks vispār lietojams?!”- verot bibliotēkas durvis, izmisusi jautāja kundzīte. Zvanījusi mazbērniem lūgt palīdzību, bet viņi ātri noteikuši: ”Aizej uz bibliotēku! Tur tev visu parādīs.” Tā vien šķiet, ka šie divi teikumi ir visu problēmu risinājums. Tika veikts nepagurstošs informatīvs darbs atkal un atkal seniorus iepazīstināt ar telefona plašajām funkcijām, ieinstalēt netīšām izdzēstās aplikācijas, paskaidrot, kas ir WiFi un pamācīt, kā to lietot utt.

Bibliotēka saviem apmeklētājiem ikdienas darbā sniedz arī individuālas konsultācijas, kurās sniegta informācija par interesējošiem jautājumiem, īpaši par drošību internetā. Apmeklētājus darbojoties sociālajos tīklos un citās interneta vietnēs, aicināti pievērst uzmanību viltus draugiem, viltus ziņām, jo tur visgrūtāk izvērtēt informācijas ticamību. Katru gadu gan Digitālās nedēļas ietvaros, gan ikdienas darbā tiek akcentēta e-prasmju aktualitāte. Šobrīd iedzīvotāji e-vides pakalpojumus izmanto aktīvi. Šogad iedzīvotājiem aktuāla bija e-paraksta izveidošana un lietošanas apgūšana. Šādas konsultācijas nav tikai digitālās nedēļas laikā, bibliotēkas apmeklētāji pēc padoma griežas visu cauru gadu.

Tabula “BIS ALISE izmantošana”

Reģions/ Pilsēta/ Novads	Bibliotēku skaits	Cik bibliotēkas strādā ar BIS ALISE un ALISE-i	Strādā ar moduļiem			Pasūtīts (Web) eksemplāru (2024)
			Cirkulācija	SBA	Komplektēšana	
Balvu	Rugāju	1	1	1	-	0

Tabula “Autorizētie lietotāji”

	2022	2023	2024	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvie lietotāji kopā	307	285	298	-7%; +5%
Autorizētie lietotāji kopā	45	87	197	+93%; +73%
Autorizētie lietotāji pārskata periodā	45	87	63	+93%; -27%

2024.gadā attālinātas pieejas dati darbam katalogā izsniegti 64 lietotājiem, tie iepazīstināti ar kataloga lietošanas pamatprincipiem, sākot no krājuma atspoguļojuma līdz autorizācijas datiem un to izmantošanas priekšrocībām.

Lasītāji ļoti labprāt grāmatas lūdza pasūtīt arī no citām novada bibliotēkām. Uz bibliotēku nāca ar pašu sastādītiem sarakstiem, ar lepnumu ziņojot: „Es jau zinu, kurā bibliotēkā tā grāmata ir atrodamā!” Aktivitātes atspoguļojums redzams tabulā “SBA rādītāji”.

Tabula “SBA rādītāji”

SBA	2022	2023	2024
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	19	13	55
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	12	13	25
No Latvijas Neredzīgo bibliotēkas saņemtās pielāgotās literatūras skaits			

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem

6. Krājums

Krājuma komplektēšanas dokuments- <https://ej.uz/rx8y>

Tabula “Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums”

	2022	2023	2024
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	2250	2250	2200
<i>t. sk. grāmatām</i>	1649	1648	1599
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	601	601	601
Finansējums krājumam uz 1 iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	2,59	2,44	3,00
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	3135	2946	3527

Pārskata periodā bibliotēkas krājuma pārbaude (inventarizācija) nav veikta.

Darbs ar krājumu tiek īstenots atbilstoši Rugāju bibliotēkas krājuma komplektēšanas politikai, kas nosaka, ka tiek veidots kvalitatīvs, funkcionāli pilnvērtīgs, bibliotēkas lietotāju vajadzībām un interesēm atbilstošs bibliotēkas krājums. Krājuma komplektēšanas avoti 2024. gadā ir pirkumi, dāvinājumi, abonēšana un “Vērtīgo grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām”. Ar pašvaldības piešķirto finansējumu Rugāju bibliotēka ir nodrošināta ar jaunāko latviešu oriģinālliteratūru, tulkoto ārzemju daiļliteratūru un jaunāko nozaru literatūru, kas izdota Latvijas izdevniecībās. Prioritātes ir nemainīgas – latviešu oriģinālliteratūra, informācijas resursi bērniem un jauniešiem, augstvērtīga nozaru literatūra, kultūrvēsturiska satura literatūra, tematiski daudzveidīgs periodisko izdevumu klāsts. Individuālajos dāvinājumos saņemtas 83 vienības. Krājums papildināts ar 1 galda

spēli. Lai popularizētu krājumu, katru mēnesi informācija par bibliotēkas jaunieguvumiem tiek ievietota bibliotēkas tīmekļa vietnēs ar iespēju autorizētiem lietotājiem rezervēt grāmatas.

Tabula "Krājuma rādītāji"

	2022	2023	2024
Jaunieguvumi kopā	612	561	632
<i>t. sk. grāmatas</i>	270	232	283
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	55	49	56
<i>t. sk. bērniem</i>	93	76	87
Izslēgtie dokumenti	364	326	421
Krājuma kopskaits	8153	8384	8599
Grāmatu krājuma apgrozība	0,78	0,9	0,87
Periodisko izdevumu apgrozība	1,82	2,25	2,14

Nemainoties finansējumam krājuma papildināšanai tomēr ir samazinājies iepirkto grāmatu skaits.

Bērnu literatūras iegādē prioritāte ir oriģinālliteratūrai, saturiski augstvērtīgām tulkotām grāmatām, izdevumiem, kas rosina bērnus uzzināt, mācīties, darboties, attīstīties

Bērnu un jauniešu krājums atskaites periodā papildināts ar 87 jaunieguvumiem, norakstīti 31 eksemplārs. Galvenokārt aizvadītajā gadā iegādātas grāmatas pirmsskolas un sākumskolas bērniem. Salīdzinot jaunieguvumu proporcionalitāti ar pieaugušo literatūru, tad bērnu un jauniešu literatūra ir iegādāta mazāk, jo piedāvājums nav tik plašs kā pieaugušo literatūrai, nozaru literatūrai. No LNB saņemta arī lasīšanas veicināšanas programmas "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija" kolekcijas grāmatas. Ņemot vērā, ka mūsdienās pusaudži un jaunieši labāk izvēlas lasīt angļu valodā, krājums tika papildināts ar literatūru tieši angļu valodā.

2024.gadā tika abonēti tikai 2 preses izdevumi: "Ilustrētā Junioriem Mini" un „Pūcīte”, bet bērniem pieejami arī iepriekšējo gadu abonētie izdevumi „SUPER”, "Avene", „Avenīte", "Spicīte", "Baltais valis", "Ilustrētā Junioriem", "Donalds Daks" .

2024.gadā lasītāji bibliotēkai, salīdzinoši ar citiem gadiem, ļoti labprāt dāvināja grāmatas, gan bērnu literatūru, gan daiļliteratūru. Jau gada sākums bija ļoti labvēlīgs grāmatu draugiem <https://ej.uz/hdmr> . Grāmatas, kas vēl nav bibliotēkas krājumā, tiek vestas uz apstrādi, bet tās, kas jau ir plauktā, tiek izmantotas apmaiņai- nolasītās grāmatas aizstātas ar vizuāli un fiziski labāku eksemplāru. Tā veiksmīgi "atsvaidzināta" viena no Š.Binghemmas lasītākajām grāmatām "Lakstīgalas dziesma", grāmatai un lasītājam dota vēl viena iespēja. Arī daudzas bērnu grāmatīņas nu ir vizuāli pievilcīgākas.

Tabula "Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums"

Dabubāze	2022	2023	2024
Letonika			
lejuplāžu skaits	136	95	170
News			
lejuplāžu skaits	31	36	22

Bibliotēkā abonētas divas datubāzes: Letonika, NEWS. Pašas veidotu datubāžu nav. Par bibliotēkā pieejamajām datu bāzu iespējām bibliotēka informē lietotājus individuāli gan ikdienas darbā, konsultējot bērnus, gan dažādu pasākumu laikā, gan bibliotēkas tīmekļvietnē. Datubāzes popularizēt palīdz informatīvie plakāti bibliotēku telpās.

Krājuma popularizēšanai katru mēnesi tiek izvietotas literatūras un tematiskās izstādes. Pārskata periodā bibliotēkā tika izlikta 28 literatūras un 13 tematiskās izstādes, kurās lasītāji varēja apskatīt 254 grāmatas, materiālus no novadpētniecības un uzziņu mapēm. Bieži vien lasītāji grāmatu lasīšanai paņēma tieši no izstādes plaukta. Liela atsauce bija bērnu literatūras plauktam, ko nosauca par „Žigli, es steidzos!” Plauktā grāmatu tematiku mainīju pēc nepieciešamības. Bērniem patīk īsi pirms skolēnu autobusa ienākt bibliotēkā, lai paņemtu grāmatu. Nereti ir steiga, apjukums, ko izvēlēties un satraukums, ka nokavēs transportu, tāpēc, ik pa laikam, plauktā saliku grāmatas pēc satura vai temata, piemēram, pasakas, ziema, komiksi, dzejoļi, detektīvs, draudzība, palaidnības u.c. Steidzīgajiem bērniem ļoti patika, tas arī palīdzēja neapjukt starp daudzajām grāmatām.

Rugāju bibliotēka projekta “Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām” ietvaros, ko realizē Latvijas Nacionālā bibliotēka ar Latvijas Republikas Kultūras ministrijas atbalstu, ir saņēmusi 12 grāmatas. Bibliotēkas krājums ir papildināts ar augstvērtīgiem oriģinālliteratūras darbiem, bērnu literatūru, uzziņu literatūru, kā arī tulkojumiem latviešu valodā.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Rugāju bibliotēka apkalpo pagasta dzīvojošas ģimenes ar bērniem un vasarās sezonā atpūtnieku ģimenes ar bērniem. Rugāju vidusskolas un pirmskolas izglītības iestādes bērni un skolotāji ir aktīvi bibliotēkas apmeklētāji. Izveidojusies laba savstarpēja sadarbība, tā ietver bibliotēku pakalpojumu popularizēšanu, bērnu un jauniešu iesaisti grāmatu lasīšanā, dažādu pasākumu organizēšanu bibliotēkā. Pārskata perioda laikā nedaudz samazinājies aktīvo lietotāju skaits bērnu līdz 18.g. vidū -3%. Bibliotēku apmeklējuši 1463 bērni līdz 18 gadiem, tiem izsniegti 1271 eksemplāri. Apmeklētājiem tiek piedāvātas daudzveidīgas aktivitātes-tematiski pasākumi,

bibliotekārās stundas, grāmatu izstādes, konkursi, radošās darbnīcas u.c. Aktivitātes bērniem tiek rīkotas ciešā sadarbībā ar Rugāju vidusskolas izglītības iestādi.

Lai pilnveidotos un veiksmīgi darbotos un komunicētu ar bērnu un jauniešu auditorijas pārstāvjiem, bibliotekāre ir apguvusi izglītības programmu „Lasīšanas veicināšanas kompetence un kultūra izglītības iestādēs”.

Apmeklētājiem sniedz uzziņu un konsultatīvo informāciju par krājumu un konkrētu grāmatu pieejamību. Ja nepieciešams, tiek sniegta palīdzība informācijas meklēšanā gan internetā, gan krājumā esošajās grāmatās un žurnālos. Apmeklētājiem ir pieejami 2 stacionārie datori.

Bērniem un jauniešiem noorganizēti vairāki pasākumi un iekārtotas tematiskās izstādes par dažādām, bērnu un skolēnu auditoriju interesējošām, tēmām. 2024.gadā organizētos pasākumus ir apmeklējis 459 bibliotēkas lietotājs. Plānojot pasākumus bērniem un jauniešiem, galvenais akcents tiek likts uz to, lai pasākuma laikā skolēns būtu ne tikai tā apmeklētājs, bet lai viņam būtu iespēja radoši sevi pilnveidot un līdzdarboties. Gatavojot aktivitātes pirmsskolas vecuma bērniem, domāju par to, lai bērns tajās varētu apgūt ko jaunu, radoši sevi pilnveidot, kā arī, lai pats darbošanās process būtu interesants un bērnam saistošs.

Aktīvi iesaistāmies Latvijas Nacionālās bibliotēkas lasīšanas veicināšanas programmā “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”, kurā piedalījās 53 žūrijas eksperti. Aktīvākie grāmatu eksperti bija grupā 5+ lasītāji no sagatavošanas grupas “Knariņi”. (Skat. [Te Te Te](#))

Ilgai gaidītais Bērnu žūrijas 2023 ekspertu godināšanas pasākums pašiem jaunākajiem Bērnu žūrijas ekspertiem-pirmsskolas grupiņā “Mārītes” un sagatavošanas grupā “Knariņi”. Apvienojām patīkamo ar lietderīgo. Kopā vēlreiz atcerējāmies, kādas grāmatiņas lasītas un kura bija visinteresantākā. Bērni ar sajūsmu saņēma savas pateicības un dāvaniņas par čaklo lasīšanu. (Skat. [Te, Te](#))

Februārī svinējām izcilas grafiķes, iemīļotas bērnu grāmatu autores un ilustratores Margaritas Stārastes 110. jubileju, aktīvi darbojoties bibliotēkas aktivitātēs. (Skat. [Te Te](#) un [Te](#))

Rugāju vidusskolas pirmsskolas izglītības grupa ”Mārītes” aktīvi apmeklē bibliotēku un tās rīkotos pasākumus. (Skat. [Te](#))

Jo vairāk draugu, jo raibākas Lieldienas! Martā bibliotēka aicināja piedalīties dažādās jautrās aktivitātēs. (Skat. [Te](#))

Aprīlis - Latgales kongresa diena. Sadarbībā ar Rugāju vidusskolas Latgaliešu pulciņa vadītāju skolotāju N.Garo, bibliotēkā notika aktivitātes 1.- 6.klašu skolēniem. Izmantojot grāmatu “Gostūs pi Boņuka”, tika sagatavoti vairāki atjautības uzdevumi. Visvairāk jautrības izraisīja uzdevums, kurā bija dots priekšmeta attēls, tā latgaliskais nosaukums un vajadzēja pareizi izdomāt, kā tieši kuru priekšmetu sauc. (Skat.[Te](#))

Dzejas dienas aktivitātes bibliotēkā “Rudens dejo... Dzeja dejo...” (Skat. [Te, Te](#))

Katru gadu rudenī, kad kokiem lapas sāk sārtoties, ar bibliotēku un grāmatām nāk iepazīties paši jaunākie lasītāji, pirmsskolas grupiņas "Mārītes" bērni. (Skat. [Te](#) un [Te](#))

Novembrī, paralēli valsts svētku aktivitātēm, bibliotēkā notiek Ziemeļvalstu Literatūras nedēļai veltītas aktivitātes. (Skat. [Te](#))

Nacionālās skaļās lasīšanas sacensība konkurss 11–12 gadus veciem 5. klašu skolēniem, kura rezultātā tiek noskaidrots lasīšanas čempions. Cieši sadarbojoties ar Rugāju vidusskolas literatūras skolotājām tiek gatavoti lasīšanas čempioni. (Skat. [Te](#))

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

8. Novadpētniecība

Novadpētniecības darba galvenais virziens – saglabāt un popularizēt savu lokālo vēsturi. Materiālu krājuma veidošana, kuros atspoguļots novads, pagasts un novadnieki, galvenokārt, ietver publikāciju, fotogrāfiju, atmiņu stāstu vākšanu, sistematizāciju, glabāšanu un popularizēšanu. Darba prioritāte bija informācijas papildināšana mapēs ar materiālu aprakstiem, kas saistīti ar Rugāju pagastu un cilvēkiem.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

9. Projekti

Pārskata periodā bibliotēkā projekti netika realizēti.

10. Publicitāte

Par bibliotēkas funkcijām un piedāvātajiem pakalpojumiem ārpus bibliotēkas telpām sabiedrība tiek informēta, izmantojot Rugāju bibliotēkas [mājaslapu](#) un bibliotēkas informācijas stendu.

Bibliotēka regulāri izvieto drukātu informāciju par bibliotēkas jaunumiem un aktualitātēm, kā arī atsevišķiem pasākumiem, ar bezmaksas tiešsaistes grafiskās noformēšanas rīka Canva palīdzību, veido informatīvas afišas. Bibliotēkai ir sociālie profili tīmekļa vietnēs [Facebook](#) un [Instagram](#). Informācija daļēji dublējas sasniedzot lielāku skaitu lietotāju, kuri tādejādi tiek informēti par bibliotēkas aktivitātēm – aktuālajiem pasākumiem, pārskati par jau notikušajiem

pasākumiem un dažādi aicinājumi. Tiek ievietoti fotoattēli no dažādiem pasākumiem. Nu jau Facebook profilam ir 709 sekotājs, pagājušajā gadā bijuši 54 ieraksti, Instagram profilam nu jau ir 459 sekotājs un arī 54 ieraksti. Spriežot pēc tā, ka sekotāju pieaugums sociālajos tīklos turpina palielināties, bibliotēkas publicitāte virtuālajā vidē tiek novērtēta pozitīvi.

Tabula “Sociālo tīklu saturvienību skaits”

	Saturvienību skaits
	2024
Facebook	54
Instagram	54
TikTok	
YouTube	
X	

Izteiciens "cilvēks-orķestris" tiek izmantots, lai aprakstītu kādu, kurš ir daudzpusīgs un talantīgs daudzās dažādās jomās vai darbībās, gluži kā viens mūziķis, kurš var spēlēt vairākus instrumentus un izpildīt dažādas lomas. Šis termins bieži tiek lietots pozitīvā nozīmē, lai uzsvērtu kādas personas spējīgumu un talantu dažādos veidos. Pagasta bibliotekārs pilnībā atbilst šim statusam, jo viņam jāieņem dažādās lomās- ideju ģenerators, pasākuma organizators, noformētājs un vadītājs, fotogrāfs u.d.c. Bieži vien ir laika trūkums, pārnest emocijas un iespaidus uz papīra pēc kāda notikuša notikuma bibliotēkā, tāpēc man ir izstrādāta „pēcpasākuma” sistēma: notikums/pasākums→ neliela atpūta→ ieraksts bibliotēkas dienasgrāmatā. Šie trīs soļi ļoti atvieglo darbu vēlāk, kad jāveic notikušo pasākumu apraksti bibliotēkas mājaslapā un sociālajos kontos.

2024.gada publikācijas, laikraksts „Vaduguns” 9.februāra numurā raksts „Aplūko grāmatas un radoši darbojas” (Pielikums Nr.1); laikraksts „Vaduguns”15.marta numurā raksts „Izstādē skatāmi tērpi un balvas” (Pielikums Nr.2); laikraksts „Vaduguns” 17.decembra numurā raksts „Ar mīlestību un labām domām darināti darbi”. (Pielikums Nr.3)

Katru gadu, visa aktuālā informācija par bibliotēku tiek ievietota Latvijas digitālajā kultūras kartē.

Visi bibliotēkā notikušie pasākumi un aktivitātes pārskata periodā var uzskatīt par veiksmīgiem bibliotēku popularizējošiem pasākumiem, jo bija labi apmeklēti.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Bibliotēku pastāvēšana, darbība un attīstība nav iedomājama bez ikdienas sadarbības ar citām novada un pagastu izglītības un kultūras iestādēm. Laba sadarbība izveidojusies ar pagasta pārvaldi - informācijas apmaiņa par aktualitātēm pagastā, saimnieciskie jautājumi.

Balvu Centrālā bibliotēka - SBA, grāmatu apstrāde, konsultatīvais atbalsts, semināri, informācijas apmaiņa.

Novada pagastu bibliotēkas - SBA, savstarpēja pieredzes un radošu ideju apmaiņa dažādu darba jautājumu risināšanā.

Balvu Centrālās bibliotēkas struktūrvienības, Pielāgotās literatūras bibliotēkas pakalpojums-grāmatas palielinātajā drukā cilvēkiem ar redzes traucējumiem.

Sadarbība ar LNB Bērnu literatūras centru - lasīšanas veicināšanas programma "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija" un konkurss "Skaļās lasīšanas sacensība".

Sadarbības partneri bibliotēkas krājuma nodrošināšanā un iepirkšanā IK "Virja" un apgāds "Zvaigzne ABC".

KISC nodrošina datu bāzes Letonika un Lursoft laikrakstu bibliotēka.

Bibliotēkas lietotāji- galvenie sadarbības partneri, kā pasākumos, tā ikdienas darbos - aktīvas sarunas, padomi, priekšlikumi un ieteikumi kopīgai sadarbībai.

Rugāju sieviešu biedrība „Ūdensroze”- radošo darbu izstādes bibliotēkā.

Stabila bibliotēkas sadarbība ar Rugāju vidusskolu un pirmsskolas izglītības iestādes audzēkņiem un pedagogiem. Kopīga pasākumu plānošana un īstenošana, organizējot dažādas tematikas izglītojošus pasākumus. Iespēju robežās tiek piedāvātas nodarbības par dažādām tēmām, radošās darbnīcas, erudīcijas un radošie konkursi. Jau vairāku gadu garumā veiksmīga sadarbība starp bibliotēku un Rugāju vidusskolas pirmsskolas izglītības iestādi. Skolotāja I. Učelniece katru gadu rudenī grupiņas "Mārītes" bērnus ved iepazīstināt ar bibliotēku. Aktīvi apmeklē gan izstādes, gan citas radošas un aizraujošas aktivitātes. Sagatavošanas grupas „Knariņi” bērni un skolotāja S. Anckina vienmēr bērnus iesaista bibliotēkas aktivitātēs. Rugāju vidusskolas sākumskolas skolotājas I. Useniece, A. Circene, V.Kadakovska un A. Kukurāne ar audzēkņiem seko līdzi izvietotajai informācijai un apmeklē bibliotēkas pasākumus, bieži paši jautā, kad būs kāda bibliotēkas aktivitāte. Bērni piedalās Bērnu un jauniešu žūrijā, apmeklē pasākumus- dzejas dienas, Ziemeļvalstu Literatūras nedēļa, aktivitātes Lieldienās un valsts svētku mēnesī u.c.

Rugāju vidusskolā katru gadu tiek rīkots Gada nomināciju pasākums. Arī 2024.gadā bibliotēka tika nominēta kā "Gada sadarbības partneris" un uzaicināta uz pasākumu, kuru ar lielu prieku apmeklēja, gūstot daudz pozitīvas emocijas.

Kādā no mācību lekcijām izskanēja lielisks vēlējums: „Īstajā brīdī, īsto grāmatu katram!”, kas nozīmē, ka noteiktā dzīves brīdī mums var būt vajadzīga konkrēta grāmata, kas palīdzēs izprast, atrisināt vai pārvarēt kādu situāciju, kurā mēs atrodamies. Tā ir doma, ka pareizā lasāmviela var dot nepieciešamo gudrību, iedvesmu vai mierinājumu tieši tad, kad mums tas visvairāk vajadzīgs. Tas arī norāda uz grāmatu spēju būt par dzīves ceļvedi, piedāvājot risinājumus un atklāsmes, kas var būt ļoti personiski un svarīgi katram lasītājam. Uzdotot jautājumu: „Vai tev pašam ir bijusi pieredze, kad grāmata tev palīdzēja tieši īstajā brīdī?” Iespējamā atbilde: „Jā, īstajā brīdī, īstā grāmata!”

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem

2025.gada 10.janvārī

Rugāju bibliotēkas vadītāja Evita Garbacka

Isumā

Strādā pie jaunās ekspozīcijas

Vijakas muzeja vadītāja RITA GRUŠEVA stāsta, ka muzeja vecā ēkas daļa pašlaik apmeklētājiem nav pieejama, jo notiek jaunās ekspozīcijas "Vijakas apkārtnē vēstures likločos" iekārtošana, kā arī citi darbi muzeja ekspozīcijās: "Vecās vitrīnas nomainām pret jaunām. Tuvākie pasākumi ir 16.februārī – ar skolēniem atklāsim mākslinieka Nikolaja Breiķša mākslas darbu izstādī, kā arī paralēli notiks muzejpedagoģiskā programma, kas veltīta novadniekam un māksliniekam. 21.februārī ar skolēniem paredzēts vakarēšanas pasākums, lai stāstītu par šādu skaistu tradīciju garajās ziemas un rudens vakaros. Savukārt 1.martā sadarbībā ar "Abrenes istabām" un Balvu novada jaunsargiem piedāvāsim muzejpedagoģisko programmu Stompakos novada skolām." Lielākais muzeju pasākums ir Muzeju nakts, arī Vijakas muzejā gatavojas šai dienai. Taujājot par apmeklētāju interesi, R.Gruševa skaidro, ka cilvēkiem, piemēram, patīk Ed.Spravņika Latvijas putnu olu kolekcija. Ziemas sezonā muzeja apmeklētāju skaits nav liels, pamatā tie ir skolēni. Šis laiks tiek veltīts arī pētniecībai, ir iesniegti divi projekti Valsts kultūrkapitāla fondā (VKKF), strādā pie jaunās ekspozīcijas 2.kārtas, kas ir inovatīvo tehnoloģiju integrēšana ekspozīcijā. "Ceram, ka projektu VKKF atbalstīs. Tajā tiek apkopota un pēta pieejamā informācija par padomju un atmodas laiku Vijakā, Žiguru strādnieku ciematā un Kupravas pilsētiematā. Laikam tieši tas arī interesē cilvēkus – apskatīt savas vietas vēsturi fotogrāfijās un priekšmetos," spriež muzeja vadītāja.

Notiks mācības lauksaimniekiem

Februārī lauksaimnieki aicināti pieteikties un apmeklēt divas mācību nodarbības. Kā atklāj SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs" Balvu konsultāciju biroja vadītājs IVARS LOGINS, programmas ir apstiprinātas, pēc mācībām tiks izsniegts sertifikāts, kas būs jāiesniedz Lauku atbalsta dienestā (LAD), lai apliecinātu kvalifikācijas stundu ieguvu atbilstoši platību maksājumu iesniegumā pieteiktajiem interveņu pasākumiem. Vienus un tos pašus kvalifikācijas celšanas kursus var attiecināt uz vairākiem interveņu pasākumiem, ja apgūto stundu skaits un saturs ir atbilstošs.

12.februārī Balvu konsultāciju birojā no plkst. 10.00

Rugāju bibliotēkā

Aplūko grāmatas un radoši darbojas

Februārī bērnu un pleaugušo iecienītajai grāmatu autorei un ilustratorei Margaritai Stārstelē – 110 gadi. Ar izstādēm un dažādiem pasākumiem autorei jubileju atzīmē daudzas bibliotēkas.

Rugāju bibliotēkā, piemēram, kā stāsta vadītāja Evita Garbacka, sagatavotas vairākas aktivitātes – var apskatīt izstādē izliktās 34 autore grāmatas; ērti iekārtojoties krēslā, var *paceļot laikā*, noskatoties nelielu video no Latvijas Nacionālā arhīva digitālās krātuves "Redzi, dzirdi Latviju!" materiāliem, tālajā 1967.gadā Rīgas kinostudijas veidotu kinožurnālu par Zījuku un viņa draugiem.

Lai katram būtu iespēja apskatīt izstādē izliktās grāmatas, jāveic viens no bibliotekāres sagatavotajiem uzdevumiem – "Pazudis grāmatā". Ir jāatrod pareizā grāmata un lappuse, kurā atrodas sagatavotās kartītes attēla fragmenti. Dažām grāmatām nosaukumos ir zuduši burti, arī tie bērniem ir jānosauc. Var arī smelties iedvesmu no skaistajiem M.Stārstes zīmējumiem un uzzīmēt savu mīļāko grāmatu tēlu. Pašiem mazākajiem apmeklētājiem sagatavota radoša darbošanās, piemēram, bērni veido skaistus taureņus.

Meklē attēlu fragmentus. 2.klases zēni uzdevumu veica nesteidzoties, rūpīgi izpētot grāmatu ilustrācijas.

Izstāde. Autore darbi priecē ne tikai ar saturu, bet arī ar pasakaini skaistajām ilustrācijām.

Skata grāmatu. Rugāju vidusskolas 3.klases zēni rūpīgi, lapu pēc lapas, apskatīja 500 lappušu biezo M.Stārstes grāmatu "Zelta pasakas".

CILVĒK ZIŅAS

Izstādē skatāmi tērpi un balvas

Rugāju bibliotēkas vadītāja Evita Garbacka atzīst, ka mums katram ir kāda aizraušanās vai vaļasprieks. Lazdukalnietes ELĪZAS BORODUŠKAS vaļasprieks savulaik bija darbošanās pašapziņas celšanas studijā "Lote" Balvos. Konkursiem tapuši krāšņi un interesanti tērpi, kurus vēlējās parādīt arī bibliotēkas apmeklētājiem.

"Tērpu idejas aizgūtas no interneta dzīlēm. Šūti, izšūti, pīti un vīti, ar izdomu, rūpīgi darināti, krāšņi tērpi. Princešu kleitas, tautiskā stila tērpi un tērpi-fantāzijas lidojums. Mirdzošas diadēmas kā balvas par dalību konkursos. "Elizai ir bijusi iespēja piepildīt katras mazas meitenes karstāko vēlēšanos, *piezīvot* sapni par princesi, uzvelkot princešu kleitu un galvā liekot kroni," sacīja kāda no izstādes apmeklētājām. Eliza jau uzsākusi studiju gaitas un *princešu lietas* ir tikai atgādinājums par skaisto piedzīvojumu," stāsta bibliotēkas vadītāja.

Eliza atklāj, ka studiju "Lote", ko vadīja skolotāja Līga Moroza-Ušacka, apmeklēja no 2016. līdz 2020. gadam. Izstādē skatāmi tērpi, ar kuriem piedalījās starptautiskajos modes konkursos gan Latvijā, gan Lietuvā. Lielākā daļa no tērpiem ir vecmammās šūti. Vēl izstādē ir apskatāmi konkursos iegūtie kroņi un lentas, kā arī bildes no konkursiem. Jauniete pašlaik augstskolā studē nozarē, kas arī saistīta ar mākslu.

Eliza. Jaunietei uzvilkt stilizēts tautastērps, ko šuvusi vecmamma.

cembris man ir īpašs datums arī tāpēc, ka šogad apritēs trīs

prozas konkursa uzvarētāja I.Kalva-Miņina.

Rokdarbu izstāde

Ar mīlestību un labām domām darināti darbi

Rugāju bibliotēkā par skaistu tradīciju kļuvusi sieviešu biedrības "Ūdensroze" rokdarbu izstāde, kas decembrī priecē bibliotēkas apmeklētājus.

Skatāmi lielāki un mazāki darbi

Bibliotēkas vadītāja Evita Garbacka stāsta, ka rokdarbnieces izstādei piedāvā darbus, ko pašas uzskata par interesantiem un uzmanību piesaistošiem. Ir aplūkojami gan mazāki, gan lielāki rokdarbi – zeķes, cimdi, mauci, adīti lakati, veste, džemperī... "Lielformāta darbus parasti darina rokdarbniece Iluta Ūčelniece, arī šoreiz izstādē skatāmi viņas darbi. Lakati, piemēram, ir adīti dreiju rakstā," skaidro bibliotēkas vadītāja. Viņa atzīst, ka daudzi cilvēki prot darināt rokdarbus, bet reti uzdrošinās tos parādīt plašākam skatītāju lokam, piebilstot, ka darbu autores ir prasmiņas rokdarbnieces, ar prieku var vērot dzijas izvēli un krāsu salikumu. "Ar rokdarbiem ir tā, ka, tiklīdz iesāc strādāt, kādu laiku citi darbi apstājas, jo gribas ātrāk pabeigt un redzēt rezultātu. Tāpēc savam koferim, kur glabājas rokdarbu darināšanai nepieciešamās lietas, eju ar likumu," smeļ Evita.

Vienmēr izdomā ko interesantu

Kā stāsta rokdarbniece Zane Simone, kuras darinātie sappu ķērāji piesaista ar veiksmīgi izvēlētu, košu krāsu salikumu un smalkumu, atklāj, ka ar rokdarbiem nodarbojas kopš agras bērnības. "Biedrībā "Ūdensroze" darbojos jau aptuveni 10 gadus, uz šo izstādi esmu atnesusi adītās zeķes un sappu ķērājus. "Ūdensroze" daļēties ar rokdarbu prasēm, ko katra apguvusi. Meitenes parasti izdomā ko jaunu un interesantu, lai nav tikai adīšana un tamborēšana. Aizvadītajā gadā mums bija aktuāla rīšu gatavošana, dodot otru dzīvību materiāliem, piemēram, kartonam un audumam. Šogad sasīmu ar sappu ķērāju darināšanu," atzīst Zane.

Biedrības "Ūdensroze" dalībniece Ilona Kapteine ik gadu, tuvojoties svētkiem, meistaro dažādus dekorus. "Ziemassvētki lemios mājīguma un ziemas burvības sajūtu, tāpēc šos svētkus milu rotāt ar dabas materiāliem, ko vācu vasarā, rudenī un arī ziemā. Tas liek manai dabas ledvesmotājai sirdij pasmaidīt, jo uzskatu, ka var būt neticami vjegli atrast un iegūt Ziemassvētku dekorus no dabas un dabīgiem rotājumiem, kas ļauj justies mājā kā ziemas brīnumzemes mežā," teic Ilona.

Viņa mudina ikkatru uzvilkt savu radošo cepuri un meklēt ledvesmu dabā, kur parastās lietas, piemēram, kociņi, priežu čiekuri, citrusaugļi un svaigi zaļumi, var pārtapt par skaistiem, dabas ledvesmotiem rotājumiem. "Man patīk radīt ar rokām darinātas dāvanas, jo tās ļauj iepazīties un sagādāt prieku kādā cita dzīvē," teic I.Kapteine.

Izstādei atvēlētajā telpā. Lai arī bibliotēkai nav pārāk plašas telpas, izstādes darbiem rasts mājīgs stūrtis, ko labprāt apmeklē lieli un mazi. "Iedzīvotāji aplūko rokdarbus un jūsmo par tiem, pēta cimdus un zeķu rakstus. Bērnēm arī patīk skatīt rokdarbnieču darinājumus, gūt pieredzi un idejas. Bērnudārza audzētņi, piemēram, ne tikai aplūko darbus, bet arī stāsta, kuram mamma vai vecmamma ada vai tamborē. Tāpat rokdarbnieces ir Čaklas bibliotēkas apmeklētājas un grāmatu lasītājas, mums ir laba sadarbība," stāsta E.Garbacka (attēlā).

Foto - A.Socka

Sappu ķērājs. Bailā darba un arī citu rokdarbu, kas aplūkojami izstādē, autore ir prasmiņā rokdarbniece Marta Gailuma.

Foto - A.Socka

Svēčturi. "Tos izgatavoju no nevajadzīgām krūžītēm, šķīvīšiem un svečturiem, ko kāds grib mest ārā. Atjaunoju, salīmēju, nokrāsoju, un gatavs," par pašas darinātajiem svečturiem saka Ilona Kapteine.

Dekors. Ilona Kapteine dekoru lielākoties darina no dabas materiāliem, pamanot dabā brīnišķīgas lietas, ko izmanto savos darbos. "Dekors otrreiz pārstrādātā stikla vāzē ļauj sajūst, ka ziema zied ar dabisku pieskārienu, kas ieskaus atmiņās par vasaru un rudenī. Tas telpai piešķir Ziemassvētku eleganci, vienlaikus saglabājot videi draudzīgumu, ļauj mājas sajūtai savienoties ar dabu," pārliecināta rokdarbniece.

Lappusi sagatavoja A.Socka

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva